

Tisková zpráva k projektu KOPRETINA

Praha 9. 9. 2019

Na rakovinu děložního hrdla umírá ročně v České republice stále zbytečně mnoho žen. Úspěch léčby je závislý na včasném zachytu při prevenci, kam ovšem mnoho žen pravidelně nedochází. Nejmodernější způsob vyšetření "samoodběrem" v pohodlí domova nabídne 10.000 ženám Nadace pro výzkum rakoviny ČR (NPVR ČR) ve spolupráci s Ústavem molekulární a translační medicíny LF UP v Olomouci (ÚMTM).

Už za 14 dní najdou vybrané ženy ve věku 30-65 let na poště doporučenou zásilku. V obálce se bude nacházet jednoduchý domácí test s návodem. Samotný odběr vzorku, vyplnění formuláře a vložení do předepsané návratové obálky zabere pouhých deset minut. Po odeslání následuje laboratorní zpracování vzorku stěru, ze kterého se žena dozví, má-li zvýšené riziko rakoviny. Tímto způsobem budou NPRV ČR a ÚMTM po vzoru jiných vyspělých zemí, a nyní poprvé v Česku, testovat nejnovější způsob včasného zachytu rakoviny ještě před jejím vznikem. Právě včasný zachyt je rozhodujícím faktorem pro vyléčení nemoci, která je smrtelná, pokud se odhalí pozdě.

„Rakovina děložního hrdla je onemocnění, které by zde vůbec nemuselo být. Existují země, kde je výskyt minimální, protože populace dbá na prevenci a je vysoce proočkovaná proti jejímu původci: lidskému papilomaviru (HPV). V České republice je toto stále velký problém, na který doplatí svým životem až 400 žen ročně, a mnoho dalších onemocní. Naším cílem je zjistit přijatelnost samoodběrového vyšetření v různorodých skupinách žen. Samozřejmě, že pokud by tento projekt navíc dokázal včas diagnostikovat a zachránit třeba jen jedinou pacientku, bude mít o to větší smysl. Věříme, že výsledky projektu poskytnou unikátní data pro státní správu, zdravotní pojišťovny a odborné společnosti, na základě kterých bude možné optimalizovat stávající screeningový program rakoviny děložního hrdla. Především nám jde o vyšší zapojení žen, které screening z různých důvodů nenavštěvují, a které tak mají nejvyšší riziko rakoviny,“ říká doc. MUDr. Marián Hajdúch, PhD., ředitel ÚMTM.

Nad projektem KOPRETINA převzaly záštitu i osobnosti veřejného života jako paní Monika Babišová, která sama tvrdí: „Vyšetření u gynekologa není pro ženu nikterak příjemné, ale prevence je základ zdravé společnosti a měla by být učená odmalička.“ Druhou ambasadorkou je paní Hana Heřmánková, které na toto onemocnění zemřela její sestra herečka Dana Vávrová. „Každému z nás záleží na zdraví rodiny a přátel. Nestyďte se proto zeptat žen ve svém okolí, zda pravidelně dochází ke gynekologovi,“ říká paní Hana Heřmánková.

Rakovina děložního čípku je onemocnění, které způsobuje chronická infekce HPV. V ČR je bohužel téměř 50% žen, které ale ke gynekologovi pravidelně nechodí, a právě ty se ve zralém věku nejčastěji stávají obětí tohoto zlovolného onemocnění. Důvody, proč ženy nechodí ke gynekologovi, jsou různé, ale nejčastěji je to ostych, kulturní rozdílnost, nedostatek času, velká vzdálenost do ambulance gynekologa, nebo se domnívají, že po přechodu už na prohlídky chodit nemusí. Právě toto je největším omylem, protože rakovina děložního hrdla se vyvíjí zhruba 10-15 let.

„V rámci našeho projektu si žena může sama provést stěr z děložního hrdla a poševní sliznice podobně jako gynekolog, a jednoduše jej zaslat do laboratoře v návratové obálce zcela zdarma. NPVR ČR a ÚMTM se tak snaží zbourat bariéru odmítání prevence. Kombinujeme zvyšování informačního povědomí o této problematice s konkrétním řešením, které odpovídá nejmodernějším trendům v medicíně," říká k zapojení žen do projektu Mgr. Peter Vanek, ředitel NPVR ČR.

Výzkum probíhá ve spolupráci s Českou gynekologickou a porodnickou společností ČLS JEP a společností NaturaMed Pharmaceuticals, s.r.o., kteří spolupracují na vytváření databáze oslovených žen, na jejich oslovení a následné péči.

Poznámka:

KOPRETINA je zkratkou pro plný název projektu: RaKOVina děložního hrdla: PREvence proSTřednIctvím samoodběru a vyšetření přítomNosti lidského pApilomaviru.

Nadace pro výzkum rakoviny Česká republika (NPVR ČR, www.vyzkumrakoviny.cz) již 22 let systematicky podporuje výzkum v oblasti nádorových onemocnění. Specificky se zaměřuje na oblast vývoje nových léčiv, diagnostiky a prevence nádorových chorob a na vzdělávání odborné i laické veřejnosti. Proč výzkum nádorů podporujeme? S onkologickým onemocněním se v životě setká každý z nás, ať už přímo u sebe nebo svých blízkých. S prodlužující se délkou života se navíc tato pravděpodobnost ještě více zvyšuje. V České republice je nádorové onemocnění diagnostikováno přibližně u 94 000 spoluobčanů každý rok a každých deset let se toto číslo zvyšuje přibližně o 20-25%. Podpora výzkumu je nejefektivnější a v podstatě jedinou cestou, jak zajistit lepší prevenci, diagnostiku i léčbu nádorů a jak jednoho dne tuto skupinu nemocí porazit.

Ústav molekulární a translační medicíny Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (ÚMTM, www.imtm.cz) je mezinárodně uznávané výzkumné pracoviště zaměřené především na studium léčby, prevence a diagnostiky nádorových onemocnění. Provádí základní a aplikovaný výzkum, podílí se na vývoji řady produktů pro klinické využití. Vědci z ÚMTM pravidelně publikují v předních světových časopisech a dlouhodobě se zabývají problematikou rakoviny děložního hrdla a HPV infekce v České republice. Ve spolupráci s NPVR ČR v roce 2012 zavedli systém samoodběrového vyšetření HPV a dále rozvíjí problematiku včasné detekce gynekologických nádorů. Proč se společně s NPVR ČR zaměřujeme právě na prevenci rakoviny děložního hrdla? Je to jedna z mála forem nádorových nemocí, kde přesně známe příčinu. Již dnes máme díky výzkumu nástroje k prevenci v podobě očkování proti HPV a screeningového programu. Je to nemoc, na kterou se nemusí umírat a kterou lze prakticky zcela vymýtit.

Kontakt pro média:

Peter Vanek | ředitel
Nadace pro výzkum rakoviny Česká republika
E: vanek@vyzkumrakoviny.cz | M: 775 050 355